

SISÄLLYSLUETTELO

Vanhusneuvosto pöytäkirja 21.03.2019

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2 § Työjärjestyksen hyväksyminen	4
3 § Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastaminen	5
4 § Vantaan hyvinvointikatsauksen 2018 esittely vanhusneuvostolle	6
5 § Apuvälinelainaamon suunnitellut uudistukset - esittely vanhusneuvostolle	7
6 § Vuoden vanhusteko Vantaalla -tunnustuksen säännöt	8
7 § Tikkurilan Eläkeläiset ry:n esitys joustavasta palveluasumisen mallista	9
- Tikkurilan eläkeläiset ry:n esitys joustavasta palveluasumisen mallista	10
8 § Tiedoksi merkittävät asiat	11
9 § HSL:n vyöhykeuudistuksen esittely vanhusneuvostolle	12
10 § Kuljetuspalvelun omavastuuosuuden muuttuminen vyöhykeuudistuksen johdosta	13

Vanhusneuvoston kokous 3/2019

Aika: 21.03.2019 klo 13:15-15:35

Paikka: Peltolantie 2D, 3. kerroksen iso kokoushuone

Osallistujat

Jäsenet		Varajäsenet	
Särkelä Jussi, puheenjohtaja	X §§ 4-10 13:35-15:35	Koskinen Jouko	-
Huvila Raimo, varapuheenjohtaja	X *puheenjohtaja §§ 1-4	Räisänen Pertti	-
Salmenkivi Eija	X	Salmenkaita Maija	-
Liimatainen Heimo	X	Natunen Tuula	-
Suomela Juha	X	Jormola Jukka	-
Martikainen Kaarlo	X	Söderberg Reijo	-
Lauren Leena	X	Eskelinen Ritva	-
Hakanen Paula	X	Laaksonen Sirkka	-
Niemi Pirkko	X	Peltonen Varpu	-
Toivonen Pirkko	X	Kaljula Ester	-
Salmi- Mehtonen Sirkka	X	Karjalainen Pirkko	-
Palomaa Ulla-Stina	X	Sandell Håkan	-
Asiantuntijaedustajat		Vara-asiantuntijaedustajat	
Salminen Mariela	X	-	
Seurakuntayhtymä			
Lehtonen Iris, Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala	X §§ 1-7, 10 13:15-15:00	Nurminen Marjo	-
Suvi Rytkönen-Halonen	-	-	-
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala			
Kallistahti Veli - Matti Sivistystoimen toimiala	X §§ 2-7 13:18-14:52	Larkio Annukka	-
Lahnalampi- Lahtinen Minna, Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	X §§ 1-7, 10 13:15-15:00	Keskinen Päivi	-
Eläkejärjestöjen edustajat		Eläkejärjestöjen varaedustajat	
Irma Sihvonen / Eläkeliitto ry	X	Eija Savela / Eläkeliitto ry	
Ari Martinaho / Eläkeläiset ry	X	Ilona Rosenlund / Eläkeläiset ry	
Taisto Mäntynen / Eläkkeensaajat ry	X	Jari Eklund/ Eläkkeensaajat ry	
Marketta Savolainen / Kansalliset Seniorit ry	X	Ruben Karlsson/ Svenska Pensionärer rf	
Seppo Piitulainen / Vantaan kristilliset eläkeläiset ry	X	Ritva Laurikainen / Julkisen alan eläkeläiset ry	
Anneli Karhunen / Opetusalan Seniorijärjestö OSJ ry	X	Taina Kulusjärvi-Touray / Opetusalan Seniorijärjestö OSJ ry	
Muut osallistujat			
Jenna Hirvonen, koordinaattori, sihteeri	X		
Henrik Lönnqvist, tutkimuspäällikkö	X §§ 1-4 13:15-14:00		
Jaakko Niinistö, apulaiskaupunginjohtaja	X §§ 1-4 13:15-14:00		

Virpi Aromaa, palvelupäällikkö	X § 5 14:00-14:24	
Päivi Aaltonen, tiimiesimies	X § 5 14:00-14:24	
Eeva Jakobsson, projektipäällikkö, HSL	X § 8 15:04-15:25	
Anneli Ojala, johtava sosiaalityöntekijä	X §§ 8-9 15:15-15:35	

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Jussi Särkelä

Pöytäkirjanpitäjä Jenna Hirvonen

Pöytäkirja tarkastetaan seuraavassa kokouksessa (11.04.2019).

1 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Vanhusneuvosto 21.03.2019 § 1

Esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsittely:

Todettiin, että kokouksen puheenjohtajana toimii vanhusneuvoston varapuheenjohtaja Raimo Huvila, kunnes puheenjohtaja Jussi Särkelä saapuu.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

2 §

Työjärjestyksen hyväksyminen

Vanhusneuvosto 21.03.2019 § 2

Esitys:

Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Käsittely:

Puheenjohtajana vanhusneuvoston varapuheenjohtaja Raimo Huvila.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

3 §

Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastaminen

Vanhusneuvosto 21.03.2019 § 3

Esitys:

Hyväksytään edellisen kokouksen (28.02.2019) pöytäkirja.

Käsittely:

Puheenjohtajana vanhusneuvoston varapuheenjohtaja Raimo Huvila.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

4 §

Vantaan hyvinvointikatsauksen 2018 esittely vanhusneuvostolle

2446/00.02.03.00/2019

HL/JH

Tutkimuspäällikkö Henrik Lönnqvist esittelee Vantaan hyvinvointikatsauksen 2018.

Vantaan hyvinvointiraportointi 2018 on toimialojen yhteisen hyvinvointiraportointityöryhmän laatima tietopaketti vantaalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niihin vaikuttavista tekijöistä. Katsauksen kokoamista ohjaa Hyvinvointityöryhmä (HYRY), jonka puheenjohtajana vuosina 2017–2018 toimii apulaiskaupunginjohtaja Jaakko Niinistö.

Vantaan hyvinvointiraportointi koostuu erillisestä Liikkunnasta hyvinvointia -raportista sekä hyvinvointi-indikaattoreiden tietojen päivityksestä. Indikaattoriraportoinnin pohjana ovat Vantaan hyvinvointiraportoinnissa aiempina vuosina käytetyt seurantaindikaattorit. Vuoden 2018 raportoinnissa mukana ovat vain sellaiset indikaattorit, joista on saatavilla uutta tietoa.

Hyvinvointiraportointi on osa kunnan strategista toiminnan suunnittelua ja kehittämistä. Terveystietolain (1326/2010, 12 §) mukaisesti kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista on raportoitava valtuustolle vuosittain. Hyvinvointiraportointi muodostuu kerran valtuustokaudessa laadittavasta laajasta hyvinvointikertomuksesta ja väli vuosina laadittavista suppeista hyvinvointikatsauksista.

Vanhusneuvosto 21.03.2019 § 4

Esitys:

Merkitään tiedoksi esittely ja siitä käyty keskustelu.

Käsittely:

Puheenjohtajana aluksi vanhusneuvoston varapuheenjohtaja Raimo Huvila, puheenjohtaja Jussi Särkelä saapui klo 13.35 ja jatkoi tästä eteenpäin kokouksen puheenjohtajana.

Tutkimuspäällikkö **Henrik Lönnqvist** esitteli Vantaan hyvinvointikatsausta 2018. Keskusteltiin mm. pitkäaikaistyöttömyydestä, liikuntapalveluihin panostamisesta sekä väestön ikääntymiskehityksestä Vantaalla. Keskusteltiin 70 vuotta täyttäneille tarjottavasta sporttikortista ja sen ikäraja ja käyttömäärästä. Todettiin, että korttia hyödyntävät pääasiassa jo muutenkin aktiiviset henkilöt. Kysymyksiä heräsi myös siitä, kuinka moni eläkeläinen jää ulos ohjatuista liikuntaryhmistä niiden täytyessä niin nopeasti.

Todettiin, että käsitellään terveystietoliikunta-asioita vanhusneuvoston jossakin tulevassa kokouksessa vielä tarkemmin. Todettiin pöytäkirjaan kirjattavan, että vanhusneuvosto pitää liikunnanohjauksen lisäresursointia erittäin tärkeänä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

5 §

Apuvälinelainaamon suunnitellut uudistukset - esittely vanhusneuvostolle

VD/1617/00.02.03.00/2019

VA/PA/JH

Kuntoutusyksikön palvelupäällikkö Virpi Aromaa esittelee Vantaan kahden apuvälinelainaamon nykytilannetta ja niiden suunniteltua siirtoa osaksi HUS:in apuvälinepalvelua. Siirto toisi mukanaan etuja, kuten säännölliset määräaikaishuollot, toimivan apuvälinejärjestelmän ja paremman saatavuuden harvinaisille apuvälineille. HUS on suunnitellut siirtävänsä toiminnan yhteen toimipisteeseen Koivukylään. On väläytelty myös mahdollisuutta, että toista toimipistettä pidettäisiin jatkossa auki kahtena päivänä ja toista kolmena. Aromaa toivoo keskustelua ja ajatuksia näistä suunnitelmista.

Vanhusneuvosto 21.03.2019 § 5

Esitys:

Merkitään tiedoksi esittely ja siitä käyty keskustelu.

Käsittely:

Puheenjohtajana vanhusneuvoston puheenjohtaja Jussi Särkelä.

Kuntoutusyksikön palvelupäällikkö **Virpi Aromaa** ja apuvälinelainaamoiden tiimivastaava, fysioterapeutti **Päivi Aaltonen** esittelivät apuvälinelainaamon toimintaa ja mahdollisia tulevia muutoksia. Aromaa kertoi, että apuvälinelainaamon keskitetty puhelinpalvelu palvelee arkisin klo 10-11, numerossa 09-839 500 40, ja että käyttöön ollaan ottamassa takaisinsoittopalvelu. Tarkemmat yhteystiedot löytyvät myös esitysdioista, jotka välitetään vanhusneuvoston jäsenille.

Keskusteltiin mm. siitä, että apuvälineiden palautukset aukioloaikojen ulkopuolella kirjataan myöhemmin järjestelmään apuvälineessä olevan numeron perusteella, ja että toukokuussa sekä kesällä lomien aikaan lainaamot tulevat olemaan vuoropäivinä auki Aportti-järjestelmän käyttöönoton vuoksi. Lisäksi keskustelua heräsi asunnonmuutostöiden arvioinnista sekä apuvälinelainaamon mahdollisen siirron osaksi HUS:in apuvälinekeskusta hyödyistä. Todettiin, että siirtoa koskeva asia on tällä hetkellä sosiaali-terveyslautakunnassa lisävalmistelussa, eikä siitä ole vielä tehty päätöstä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

6 §

Vuoden vanhusteko Vantaalla -tunnustuksen säännöt

1693/00.02.03.00/2019

JH

Vanhusneuvoston sihteeri, koordinaattori Jenna Hirvonen esittelee valmistelemansa esityksen Vuoden vanhusteko Vantaalla -tunnustuksen säännöistä.

Vanhusneuvosto 21.03.2019 § 6

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Käsittely:

Puheenjohtajana vanhusneuvoston puheenjohtaja Jussi Särkelä.

Vanhusneuvoston sihteeri, koordinaattori **Jenna Hirvonen**, esitteli valmistelemansa esityksen tunnustuksen säännöistä. Esitystä pidettiin hyvänä ja säännöt hyväksyttiin. Todettiin, että tunnustuksen nimi on "Vuoden vantaalainen vanhusteko", ja että vanhusneuvosto valitsee vuosittain raadin päättämään tunnustuksen saajasta. Koordinaattori Jenna Hirvonen jatkaa tunnustuksen ja sitä koskevan viestinnän suunnittelua.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

7 §

Tikkurilan Eläkeläiset ry:n esitys joustavasta palveluasumisen mallista

VD/235/00.02.03.00/2019

HL/JS/JH

Vanhusneuvoston puheenjohtaja ja sihteeri esittelevät Tikkurilaisten Eläkeläiset ry:ltä 7.3.2019 sähköpostitse saapuneen aloitteen joustavasta palveluasumisen mallista. Aloite kokonaisuudessaan liitteenä.

Vanhusneuvosto 21.03.2019 § 7

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Käsittely:

Puheenjohtajana vanhusneuvoston puheenjohtaja Jussi Särkelä.

Vanhusneuvoston jäsenet **Heimo Liimatainen** ja **Juha Suomela** esittelivät Tikkurilan Eläkeläiset ry:n vanhusneuvostolle toimittaman aloitteen joustavasta palveluasumisesta. Todettiin, että vanhusneuvosto pitää vanhustenkeskusten monimuotoisuutta ja asumisen joustavuutta tärkeänä, ja että tätä voisi tuoda esiin esimerkiksi Tikkurilaan suunnitellun vanhustenkeskuksen osalta. Liimatainen, Suomela ja koordinaattori **Jenna Hirvonen** jatkavat asian työstämistä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Tikkurilan Eläkeläiset ry:n esitys joustavasta palveluasumisen mallista

Vantaan vanhusneuvostolle

Aloite vanhuspalvelun ratkaisumalliksi

Esityksen tekijä:

Tikkurilan Eläkeläiset ry

Yhteyshenkilö:

Pj Matti Savolainen, 040 546 1923, savolma@kolumbus.fi

Yhdistyksemme kevätkokouksessa käsiteltiin vanhuspalveluasiasiaa ja päätettiin esittää Vanhusneuvostolle vanhusten joustavan asumismallin.

Kotihoito vai laitoshoido

”Missä hyvä, siellä koti”

Perustelua:

Suomessa, kuten muuallakin on jo vuosia pyritty siihen, että vanhukset voisivat asua kotonaan mahdollisimman pitkään. Aluksi hyvältä kuulostanut linjaus on epäonnistunut paljolti samoista syistä, joista kasvavan kohun kohteeksi joutuneet, lähinnä yksityisten sijoitusyhtiöiden, mutta myös julkishallinnon alaiset hoitolaitokset kärsivät. Kotihoito toimii laitoshoidon tapaan liian vähällä pätevällä työvoimalla, jolloin hoitajat uupuvat ja kotipalvelu takkuu.

Kotihoito voi merkitä vanhukselle myös yksinäisyyttä, jos liikkuminen on joko vaikeaa tai jopa mahdotonta. Yksinäisyys voi olla vanhukselle merkittävä haitta niin fyysisen kuin psyykkisenkin hyvinvoinnin kannalta.

Meillä tulisikin tähdätä vanhusten hoitoratkaisuissa määrätietoisesti niin kutsuttuun Tanskan-malliin. Se tarkoittaa tiiviisti ilmaistuna hoitopalveluyksikköä, joka toimii haluttaessa normaalin yksityisasunnon tapaan. Yksikön asuntoihin voi muuttaa vielä hyväkuntoisena joko ostamalla tai vuokraamalla sopivan kokoisen asunnon. Siinä ikääntyvä asukas ehtii kotiutua seutuun ja tutustua muihin joko itsenäisesti asuviin tai jo laitoshoidossa oleviin vanhuksiin - joita voi vaikkapa pyytää mukaan ulkoilemaan oman reippailun ohessa.

Asukkaan kunto kertoo sitten aikanaan, milloin on aika siirtyä vähitellen samoissa tiloissa tarjolla olevien hoitopalvelujen käyttäjäksi. Jo tutun kodin muuttuessa kulloisenkin tarpeen mukaisesti hoitohuoneeksi säilyy tunne kotona asumisesta, vaikka askareissa auttavat alan ammattilaiset.

8 §

Tiedoksi merkittävät asiat

Vanhusneuvosto 21.03.2019 § 8

1. Kotona hyvä -asumisen messut Järvenpäässä 20.3.2019 klo 10-14. Sähköpostikutsu välitetty vanhusneuvostolle 15.3.2019.
2. Kulttuurikirjaaminen – Case RAI -seminaari Helsingissä 2.4.2019 klo 9 – 12. Tarkemmat tiedot, ohjelma ja ilmoittautumisohjeet välitetty vanhusneuvostolle sähköpostitse 8.3.
3. Vantaan kaupungin vaikuttamistoimielimet olivat esillä ulkomainoskampanjassa viikoilla 10 ja 11 (4.-17.3.2019), valokuva Kielotiellä olleesta mainoksesta.

Seuraava kokous 11.04.2019, kokouspaikkana **kaupungintalon kokoustila Martinlaakso** (Asematie 7).

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Käsittely:

Puheenjohtajana vanhusneuvoston puheenjohtaja Jussi Särkelä.

Valokuva ulkomainoksesta välitetään vanhusneuvostolle sähköpostitse.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

9 §

HSL:n vyöhykeuudistuksen esittely vanhusneuvostolle

VD/235/00.02.03.00/2019

EJ/JH

Projektipäällikkö Eeva Jakobsson Helsingin seudun liikenteeltä HSL:ltä esittelee uuden vyöhykemallin rajoineen ja kertoo eri vyöhykkeiden välisten matkojen hinnoista. Lisäksi hän antaa neuvoja kortinlukijan käyttöön vyöhykeuudistuksen jälkeen ja kertoo, mistä tietää minkä vyöhykkeen lipun tarvitsee.

Vanhusneuvosto 21.03.2019 § 9

Esitys:

Merkitään tiedoksi esittely ja siitä käyty keskustelu.

Käsittely:

Puheenjohtajana vanhusneuvoston puheenjohtaja Jussi Särkelä.

Projektipäällikkö **Eeva Jakobsson** HSL:ltä kertoi 27.4. klo 04.30 voimaan tulevista, Helsingin seudun liikenteen uusista vyöhykkeistä. Keskusteltiin eläkeläislipun (+70v päivälippu) hinnasta ja voimassaoloajasta sekä varsinaisen eläkeläisalennuksen ehdoista, jotka pysyvät samoina kuin nykyisinkin. Jakobsson muistutti, että vanhat matkakortit pitäisi nyt viimeistään vaihtaa uusiin, ja kertoi että esimerkiksi Dixin palvelupisteessä on saatavilla karttoja, joista näkee uudet vyöhykerajat. Lisäksi kotitalouksiin jaetaan infolehti n. 2 viikkoa ennen uudistusta. Liikennevälineissä tulee myös olemaan sisänäyttöillä tieto, millä vyöhykkeellä kulloinkin ollaan.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

10 § Kuljetuspalvelun omavastuuosuuden muuttuminen vyöhykeuudistuksen johdosta

VD/1630/00.02.03.00/2019

AO/JH

Helsingissä 14.01.2019 järjestetyssä, vaikeavammaisten kuljetuspalvelujen omavastuu pääkaupunkiseudulla -työpajassa, pohdittiin omavastuuosuuden määrää liittyen siihen, että julkisen liikenteen vyöhykeuudistus tulee voimaan keväällä 2019 ja lippujen hinnat muuttuvat. Kuljetuspalvelun omavastuun määrät on otettu julkisen liikenteen taksoista. Työpajassa tehtiin esitys, jonka tavoitteena on asiakaslähtöinen ja selkeä omavastuuosuus. Asiaa esittelee Vantaan liikkumista tukevista palveluista johtava sosiaalityöntekijä Anneli Ojala.

Vanhusneuvosto 21.03.2019 § 10

Esitys:

Merkitään tiedoksi esittely ja siitä käyty keskustelu.

Käsittely:

Puheenjohtajana vanhusneuvoston puheenjohtaja Jussi Särkelä.

Johtava sosiaalityöntekijä **Anneli Ojala** kertoi HSL:n vyöhykeuudistuksen aiheuttamista ongelmista kuljetuspalvelujen omavastuuosuuksissa. Pääkaupunkiseudulla järjestettiin tammikuussa 2019 työpaja, jossa päädyttiin Ojalan mukaan esittämään, että kuljetuspalveluissa omavastuuosuus olisi aina samansuuruinen (aikuisella pienimmän kertalipun suuruinen eli 2,80 euroa/yhdensuuntainen matka), mikä olisi asiakaslähtöistä ja selkeää. Toinen vaihtoehto voisi olla, että omavastuuosuuksia olisi kaksi erisuuruista, 2,8 euroa ja 4,6 euroa, mikä olisi mallina yhdenvertainen muihin julkisen liikenteen käyttäjiin nähden.

Todettiin, että vanhusneuvosto kannattaa yhden omavastuun mallia.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.